Bd. C.D. Loga nr. 1, 300030 Timişoara, tel: +40 256 408 300, fax:+40 256 493 017 e-mail: primariatm@primariatm.ro internet: www.primariatm.ro

RAPORT DE SPECIALITATE
privind aprobarea studiului de prefezabilitate „Port agrement Timişoara”

Având în vedere Referatul de aprobare a proiectului de hotărâre nr. SC2020-17583/31.07.2020 a Primarului Municipiului Timişoara şi Proiectul de hotărâre privind aprobarea studiului de prefezabilitate „Port agrement Timişoara”. Facem următoarele precizări:

Politicile europene actuale referitoare la transportul de mărfuri şi persoane converg tendinţei de a transfera volumul transporturilor de pe căile rutiere pe căile ferate ori navigabile, ca soluţii alternative sustenabile, nepoluante sau cu emisii reduse, realizându-se economii de costuri, reducerea poluării şi creşterea siguranţei transportului.

Mai mult, transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare prezintă avantaje evidente, întrucât convoaiele de barje împinse pot transporta o cantitate mai mare de mărfuri per unitate de distanţă (t/km) decât oricare alt mod de transport terestru, cu o contribuţie majoră la reducerea traficului rutier.

Strategiile de implementare a transporturilor pe cursurile de apă interioare sunt susţinute şi aliniate proiecţiilor de finanţare comunitară ori sectoriale, în acord cu obiectivele şi cadrul general de investiţii programate. Finanțarea este disponibilă prin Fondurile structurale și de investiții europene pentru statele membre ale Uniunii Europene (ESI); IPA pentru țările candidate; Instrumentul european de vecinătate (IEV) pentru țările din afara UE.; Programul Transnațional Dunărea (PTD) 2014-2020.

Canalul Bega reprezintă, din acest punct de vedere, oportunitatea municipiului Timişoara de punere în valoare a cursului de cale navigabilă în plan local, regional, transfrontalier şi european, deopotrivă, fiind una dintre puţinele căi navigabile amenajate artificial pe teritoriul României.

Canalul Bega face parte din sistemul Rhin–Main–Dunăre (coridorul de transport pan european nr. VII–Constanţa–Canalul Dunăre Marea Neagră–Dunăre–Main–Rhin–Portul Rotterdam), făcând posibilă legătura între Marea Nordului şi Marea Neagră. Canalul Bega navigabil este cuprins între km 118+360 (limita din amonte a municipiului Timişoara) şi km 45+000 (ecluza din dreptul localităţii Klekk pe teritoriul Serbiei). De aici până la km 0 (materializat prin confluenţa cu Râul Tisa) se naviga pe vechea albie a râului Bega care a fost regularizată şi amenajată. Lungimea canalului pe teritoriul românesc este de cca. 44,5 km şi de 74 km pe teritoriul sârbesc. Pe teritoriul administrativ al Municipiului Timişoara, Canalul Bega are o lungime de 10,60 km în profil transversal, lăţimea canalului la oglinda apei fiind de 30-45 m, iar la nivelul fundului de 15-20 m.

Canalul Bega este primul canal navigabil construit în România. Construit inițial pentru asanarea terenurilor inundabile, a fost amenajat ulterior pentru navigaţie, existând în acest sens organizate servicii portuare, în cadrul Portului Timișoara. Atestarea documentară a portului datează de la 1860. Sediul portului era în cartierul Iosefin, pe malul stâng al canalului, pe tronsonul aflat între Podul Muncii și Pasarela Gelu. Lungimea de mal unde puteau acosta șlepurile era de 450 de metri. Pe malul drept, pe la mijlocul acestui tronson, era situat Turnul de apă din Iosefin. Din 1958 transportul de mărfuri a încetat, iar din 1967 au fost retrase şi navele de pasageri. Statutul juridic de cale navigabilă interioară a fost stabilit prin HG nr. 665/2008. De asemenea, Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului naţional - Reţele de transport, prevede înființarea unui port pe Canalul Bega.

La ora actuală, pe teritoriul românesc, canalul este navigat de mici ambarcaţiuni şi vaporetto pentru transport public pe raza Municipiului Timişoara, în rest, este parţial colmatat şi nu poate fi utilizat pentru traficul comercial, până la finalizarea lucrărilor de dragare şi ecologizare.

In conformitate cu Hotărârea nr. 665/2008 pentru stabilirea nominală și pe porțiuni a căilor navigabile interioare ale României, canalul Bega este menționat in Lista cailor navigabile interioare ale Romaniei la pct. 3.4.

In conformitate cu Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I Rețele de transport , la capitolul Directii de dezvoltare prevăzute în Planul de amenajare a teritoriului național- Secțiunea I - Rețele de transport, pct C**.** Rețeaua de căi navigabile interioare și porturi 1. Căi navigabile la care se vor executa lucrări de amenajare la pct. 1.15. este prevăzut Canalul Bega pe sectorul Timișoara-frontieră.

Dat fiind faptul ca:

- pe canalul Bega de la granita cu Serbia si pana la Timisoara in prezent nu este amenajata nici o constructie avand rolul de port;
- pe canalul Bega in prezent circula zilnic 7 nave aceasta având rolul de transport public;
- numai in localitatea Timisoara sunt inregistartate un numar de 400 de ambarcatiuni si numărul acestora este in continua crestere;
- numărul celor care poseda certificate internationale de conducator de ambarcatiune de agrement din zona Banatului, depășește 2000;

este oportun si necesara construirea unei amenajări portuare pentru andocarea, intretinerea, activitatea de iernatic și staționare pentru navele de pasageri si ambarcatiunile care care navigheaza si vor naviga in numar din ce in ce mai mare pe Canalul Bega dupa punerea in functiune a ecluzelor si reluarea navigatiei pe canal.

In contextul cresterii tot mai mare a numarului de turisti ce viziteaza Timisoara si tinand cont de oportunitatea oferita de navigabilitatea canalului Bega ce devine astfel o noua poarta de intrare si tranzitare, cu ajutorul ambarcatiunilor, pe langa cel existente pe calea aerului si terestre a turistilor.

Pentru a facilita accesul vizitatorilor si turistilor dar si a detinatorilor de ambarcatiuni la folosirea caii navigabile (Canalul Bega) se propune construirea unui port de agrement, turistic, care va avea următoarele funcționalități:

- acostarea pe termen scurt a navelor, pentru vizite în orașul Timișoara (nave tranzit);
- acostare pe termen lung;
- instalații de andocare pentru navele in conservare;
- instalații de iluminat incinta;
- stație de carburanți;
- alimentarea cu energie electrica a ambarcațiunilor;
- acces la grupuri sanitare pentru turiști, (WC-uri, dușuri zona de vidanjare containere ambarcațiuni;
- alimentare cu apa pentru ambarcațiuni;
- facilitați de lansarea sau recuperarea navelor pe / din apă prin intermediul rampelor de lansare /recuperare sau prin platformele de acces echipate cu macarale;
- zona de reparații și întreținere;
- spatii comerciale pentru aprovizionarea turiștilor cu necesarul pe nava (apa, alimente, etc.).
- asigurarea pazei incintei si ambarcațiunilor;

Locația propusa pentru portul de agrement este situata pe malul stâng al canalului Bega, pe partea de vest a Timișoarei, la km 110. Terenul pe care se află portul aparține Primăriei Timișoara, iar cele din canal sunt administrate de Agenția Apele Române - Administrația Bazinală de Apă Banat.

Zona face parte din PUZ Timișoara și este dedicată în mod special portului Timișoarei o zonă industrială. Portul și anexele acoperă 2,88 ha.

Portul este prevăzut ca se realiza intre diguri de pământ cu zonă închisă adiacente canalului Bega. Aceste diguri se vor realiza în aceeași soluție ca cele existente, cu panta laterală de 1: 1,5, se vor inierba si vor avea o lățime de creastă de 2m.

Înălțimea noilor diguri, cu referire la pământul natural este de aproximativ 1,7 m și oferă protecție împ Platformele de depozitare si întreținere ambarcațiuni sunt situate in ambele extremități ale acvatoriului realizate in structura carosabila din beton sau elemente prefabricate de beton si / sau ecologice.

Lungimea digurilor de închidere a incintei este de 520, m. Adestea sunt realizate impotriva inundațiilor și sunt proiectate la debitul de calcul corespunzătoare canalului Bega (Qmax 83,5mc / s).

Incinta închisă are urmatoarele dimensiuni:

- Incinta indiguita 360mx90m
- acvatoriu de 270x73m
- platforma de 25x80m;
- platforma de 50x80m.
- paserela metalica cu rolul de a asigura continuitatea traseelor pentru biciclete peste canalul de acces in port.

Valoare totala a investiţiei fara TVA: **7.229.872,324 Lei = 1.495.784 Euro (**1 Euro = 4,8335 Lei la data de 28.07.2020).

Elaboratorul pe langa Optiunea 1 aleasa mai considera intersant si fezabil sa se analizeze optiunile 2 si 3, respectiv:

1. Realizare acvatoriu cu taluzuri protejate si incinta protejata cu diguri perimetrale la nivelul de asigurare al digului canalului Bega – Optiunea 1;

2. Realizare acvatoriu cu taluzuri protejate si cu poarta buscata de acces prin digul existent al canalului Bega si incinta protejata cu gard - Optiunea 2;

3. Realizare acvatoriu in solutie cu palplanse si si incinta protejata cu diguri perimetrale la nivelul de asigurare al digului canalului Bega - Optiunea 3;

Elaboratorul, dupa o analiza, a considerat scenariul cel mai avantajos realizarea portului cu diguri de pământ cu zonă închisă adiacente canalului Bega. Aceste diguri trebuie făcute în aceeași soluție ca cele existente, cu panta laterală de 1: 1,5 și iarbă, cu o lățime de creastă de 2m. Înălțimea noilor diguri, cu referire la pământul natural este de aproximativ 1,7 m și oferă protecție împotriva inundațiilor și pentru o proiectare calculată a inundațiilor corespunzătoare canalului Bega (Qmax 83,5mc / s).

Având în vedere cele menţionate în prezentul raport, apreciem că proiectul de hotărâre privind aprobarea studiului de prefezabilitate „Port agrement Timişoara” condițiile pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului consiliului local.

DIRECTOR GENERAL,
CULIŢĂ CHIŞ

ŞEF SERVICIU P.E.,
LOREDANA SIBIAN

ŞEF BIROU G.M.P.E.,
NASTASIA POP